

Bogodéiyoste: Cenzura Militară
a Presel sub Nr. 1437. 7. X. 1944

sagat nang surong

Gyors ütemben szervezik meg az északkelet-elyi középiskolai oktatást

(Kolozsvár) Az északkelet-elyi közoktatás rendes mederbe való terelése gyors ütemben folytatódik. Egymás után nyitják meg kapujukat az állami és középiskolák, leküzdve valamennyi nehézséget.

Kolozsváron megnyitották kapuikat a magyar felfokozási iskolák. Ezenkívül mintagimnázium működik az egyetemi pedagógiai szemléltetőben. Megnyitott a magyar leánygimnázium is, amelynek 650 tanulója van.

A román középiskolai oktatás megszervezése szintén folyamatban van. Így a „Baritiu Gheorghe”, liceum helyiségében vegyes liceum működik 800 fiú és leánytanulóval. Időközben megnyitott egy görögkatolikus leánygimnázium és egy ugyancsak vegyes liceum is. A román tanítóképzésben szintén folyik a tanítás.

A vidéki városokban mindent elkövetnek a középiskolai oktatás biztosítása érdekében. Désen vegyes középiskola nyitott meg fiú és leánytanulókkal. Az iskolának párhuzamos román és magyar tagozata van.

Naszódon, Besztercén, Máramarosszigeten szintén vegyes román-ileumok működnek. Nagyváradon vegyes liceum és tanítóképző működik. Megnyitott egy magyarnyelvű főgimnázium is. Nagyban román és magyar tagozatu vegyes középiskola működik. Érdekes a helyzet Szatmáron, ahol egyelőre még csak magyarnyelvű középiskolát sikerült megszervezni, de a magyar iskola igazgatója a román dr. Gróza.

A középiskolák mindenütt nehézségekkel működnek. A román középiskoláknál különösen a tanterv és a tankönyvhiány okoz nehézségeket. Mindenütt azonban tanügyi bizottságok igyekeznek a nehézségeket legyőzni és az iskolák működéséhez szükséges pénzügyi alapokat előteremteni.

Mi történt a dobudzsai telepeselek kártalanításával?

(Bucuresti) Mikor az 1940 évi események kapcsán a román Dobudzsza egy részét Bulgáriához csatolták, nyolcvanezer telepeselek költözött onnan vissza Románia területére.

Fővárosi lapjelentések szerint az Ekés-arcvonal legutóbb megtartott constantai gyűlésén résztvettek ezek a telepeselek és feltárták panaszait. Az 1940 évi román-bulgár szerződés szerint a bulgár kormány a Romániába visszatért 80 ezer telepeselek részére az Antonescu kormánynak nyolcvanmillió svájci frankot és ötezer vasutikocsi rakomány tengeri fizesztetést kárpótlásul, melyből a telepeselek mind a mai napig semmit sem kaptak.

A telepeselek bizottságot küldtek a fővárosba Gróza Petru helyettes miniszterelnökhöz, az ekés-arcvonal elnökéhez, hogy panaszaitra orvoslást nyerjenek.

Gróza Petru helyettes miniszterelnök ígéretet tett a küldötteknek, hogy a legközelebbi minisztertanács elé törvénytervezetet terjeszt, mely rendezni fogja a telepeselek ügyét.

A brassói kereskedők szakszervezetének gyűlése

A brassói kereskedők szakszervezete felkéri a brassói és brassómezei kereskedőket, hogy teljes számban jelenjenek meg a február 4-én délelőtt 10 órakor, a Hirschert utcai „Redut” nagytérben tartandó nagygyűlésen, melyen a megyefőnökség 451-45. számú átiratát ismertetik.

A nagygyűlésre a helybéli hatóságok és szakszervezetek is meghívót kaptak, hogy együttesen tudják megtárgyalni Brassómeze és a város lakosságának közszükségleti cikkeivel való ellátását és az üzérkedés ellen fogantatott intézkedéseket.

A Nemzeti Demokrata Arcvonal kormányát követelték a szakszervezetek kiküldötték

Megírtuk, hogy az országos szakszervezeti nagygyűlés befejeztével megalakult az Országos Munkaszövetség, valamennyi szakszervezet és szakszervezeti szövetség összefogó általános szervezete. Erről az alakuló gyűlésről közöljük a további részleteket.

A felszólalók kivétel nélkül követelték, hogy a Nemzeti Demokrata Arcvonal kormánya vegye át az ország irányítását. Valamennyien hangoztatták, hogy az alkalmazotti szakszervezetek, amelyek a nagygyűlésre kiküldték őket, el vannak szánva a harcra a NDA kormányaért. Csakis ez a kormány biztosítja a széles néptömegek követeléseinek teljesítését.

„Nem akarunk többé pártközi kormányt — jelentették ki sorra a kiküldöttek — bennök maradiakkal, akik a demokratikus elemek munkáját meggyújtják!” A mi kormányunkat követeljük, a nép kormányát, csakis a NDA kormányát — és meg is választjuk ezt!”

Ezt jelentették ki az összes kiküldöttek a nagygyűlés színe előtt.

A felszólalások során Sáracu élelmiszeripari kiküldötti kimutatta, hogy a földosztás az élelmiszeri helyzetet nagyban meg fogja javítani.

Timote kolozsvári kiküldött a gyári

Magyarországon is elkezdődött a tisztogatás

(Moszkva.) A felszabadított Magyarországon megújult a társadalmi élet. Győngyösön Puki Árpád professzor áll a város élén, kit a németek annakidején „megbizhatatlansága” miatt elmozdítottak állásából. A rendőrség a városban már sok fasisztát letartóztatott. A lakosság el van telve a legmélyebb gyűlölettel a németek és fasiszta cinkosai ellen. Az ország minden részében követelik, hogy tisztítsák meg a fasisztáktól a hivatalokat, s adják át őket a bíróságoknak. Különösen az

északmagyarországi iparvidékeken nagy a gyűlölet a németek ellen, mert a német iparmágnások teljesen kiszámányolták a magyar munkásságot. Diósgyőrt nagy népgyűlés volt, ahol ötezer bányász kijelentette, hogy teljes erejükkel támogatják a magyar kormányt. „Kétszer annyit és az eddigénél sokkal jobbat fogunk termelni!” — mondották. Miskolcon hasonló határozatot hoztak. A városi és állami hivatalokban megkezdődött a tisztogató munka.

Jordáky Lajos:

Horea, Cloșca és Crișan

Ez a könyvecske, amely a kolozsvári Józsa-Athenaeum kiadásában jelent meg, ama művek sorozatába tartozik, melyeknek főfeladata a homályosítás. A szerző a modern beállítottságú társadalomtudós szemüvegén át vizsgálja a legutolsó nagy erdélyi jobbgyűlést, s az uralkodó osztály érdekeit kiszolgáló román és magyar történetekkel szemben sikerül bebizonyítania, hogy ez a felkelés nem nemzeti, hanem szociális jellegű volt. Szétrombolja a legendát és kikaparja a történelem mélyéről az igazságot tartalmazó tényeket. Bizonyítékul olyan adatokat sorol fel, melyek a ma tükrében éppen rendkívüli fényességgel ragyognak: hogy a Horea, Cloșca és Crișan vezette jobbgyűlésekben számos magyar is résztvevett, sőt, a kolozsvári járásban a nemesi kúria

nak lerombolására irányuló akciók... legbátrabb tanácsadója a református Járás János volt” — ugyanakkor, mikor a másik oldalon „a román papság, különösen az egyesültek (görög katolikusok) egyrésze” a császári katonaság és a nemesek mellé állott. De nyomos bizonyíték a felkelés szociális jellege mellett az a tény is, hogy a felkelők nemcsak magyar, hanem román nemesi kúriákat is meg-megtámadtak. „A felkelés — szögezi le Jordáky Lajos — mint osztálymozgalom, a társadalmi harcok történetébe tartozik, vezetői pedig — főleg Horea, de Cloșca is — abba a kategóriába amelybe Budai Nagy Antal, Dózsa György, Munzar Tamás, Husz és annyi más ismert és kevésbé ismert, a nép felszabadításáért küzdő vezető harcos.”

Mi haszna mindebből Románia népének?

Kormányok jönnek, kormányok mennek, de bizonyos rendelvek érthetetlen módon megmaradnak. Romániai magyar például nem kap utazási engedélyt. Illetve fel kell küldenie a kérvényt Bucurestibe s csak legyen türelme kívánni az elhatározást. Ez a rendelet ak or adta ki, mikor Magyarország még ellenség számra ment, — köztük velünk illetékes helyen — de még nem vonták vissza.

Avagy egy magyar falusi leány be akar jönni Brassóba szolgálni. Nyilván nem sok földje lehet otthon, hogy földvőnek tartja sorsa ilyen fordulását. De a bejelentését nem fogadják el. Elküldik a magyar nemzetiségű állampolgárnak nem szabad. Röghöz van köve, mint a jobbgyűlés, annakidején, melyik éven is volt? Ki emlékszik még az ilyen régmúlt történelmi dátumokra?

A demokrata magyarság a legnagyobb mértékben helytelteti azt a régmódi „kisebbségi érvelmi politikat”, amit ilyen eseteket kifejezetten talál fel. Eppen ezért így teszi fel a kérdést: mi haszna és

öröme a romn népnek mindebből?

Mindenki tudja, hogy mire jök az efféle állapotok. Elcsúszni a szovinizmust a nemzetiségi gyűlölködést mindkét oldalra. Ez az a bizonyos bibliai tál lence, a melyért a tömegekkel el kellene árultatni a demokráciát. Ez az a parancsuralmi gyári védjegyet viselő pótlár, amelyet Románia népének fel akarnak találni a földosztás, a szabotázs letörésére, az áruszóra kitérítés és egyéb népi követelések megvalósítása helyett. A nemzetiségi ellentétek kiderőszakolása mindenféle céltalan bosszantó, elfogadhatatlan intézkedéssel: ez a reakció ősi fegyvere.

Mert ezzel nagy szolgálatot tesznek a magyar maradiságnak. Van már ürügy amivel rágalmaezni, aláásni lehet a magyar demokrácia szellemét a tömegek között. Van mivel érveljen a magyar reakció a román és magyar demokrácia együttműködése ellen.

Nincsen ősbib, ravaszabb, következetesebb cinkosság, mint a minden nemzetiségi elemek suba alatti összejárása.

bizottságok feladatáról beszél részlete ezeknek a bizottságoknak mindenben közbe kell lépniök, ahol valakiből állja a termelést. Az északkelet-elyi szervezetek ugyancsak a NDA kormát követelik.

Zaharia bucurestii kiküldött a fup és grivitai vérengzés emlékét idézi. A munkásságnak nem szabad azok csatlakoznia, akik Lupény és Gr szerzői.

Dr. Ceriu a köztisztviselők szerkedéséről beszél. Bejelenti, hogy a szett köztisztviselők nemsokára nagy tartanak.

Apostol a szakszervezeti bizottság bizasából beszél. Rámutat többek köarra a tévedésre, amelyben a kulcsi vállalatok államosítása kérdésében kan élnek. Az a követelés a gyakorlat nem jelent egyebet, mint a kérdéses lalatok állami ellenőrzését, nem azt, hogy a tulajdonosoktól a vállalat elvesszik.

Stroia szervezőbizottsági kiküldött előadó a munkástörvényeket teszi sz. A munkástörvényhozást mindaddig o kormányok csinálták, melyek nem l viselik a munkásság érdekeit.

A munkásság — ugymond — mond le a munkabeszűntetés jogáról. után azonban tisztában van a hitleres háboruban játszott szerepével, lezi magát, hogy az igazságos háb egész tartalma alatt nem folyamodik heiz az eszközöz.

Stroia ezután sorra veszi a munkástörvényeket, majd előterjeszti a munkástörvényhozásra vonatkozó határozati vaslatot, amely a következő lényepontokat tartalmazza:

A új munkástörvénykezés

Az Egyesületes Szakszervezetek nagy lése követeli:

1. A maradi és munkaelleses törv a kollektív munkaviszályok szabályo sáról, meg kell szüntetni.

2. A szakszervezeti törvényt módosí kell a szakszervezeti egység elve al ján.

3. A munkáshelyező hivatalok tör nye írja elő, hogy ezeket a hivatalo a szakszervezetek képviselői vezess. Ezen hivatalok mellett létesítsenek i honokat.

4. A női és gyermekmunka védelmé szűő törvényt alkalmazzák szigoruan. Függessék fel a nők és a 18 éven a gyermekek éjszakai munkáját, Létesí nek étkezéket, csecsemő- és gyerm othonokat, hogy így megvalósítsák valódi anya- és gyermekvédelmet.

5. A munkásszerződés törvényét n dosítsák a következő értelemben:

— Törlik a 74 fejezet „e” bekezi sét.

— Növeljék a felmondási határidők

— Módosítsák a szabadságok enge lyezésének szabályait.

6. A munkatörvénykezés írjon elő röv határidőt, körülbelül 4 hetet, a munká rek elsőfoku és fellebbezési itélkezé re. Az állami ügyvédek ingyen teljesí nek szolgálatot az ilyen perekben, azok tárgya 100 ezer lejnél kisebb.

7. Szüntessék meg a büntetőtörvén könyv munkáellenes jellegű intézked séit.

8. Szüntessék meg a munkakamarák és helyettesítsék más, a szakszervez tek kebeléből létesítendő más szerve kel, csakis az alkalmazottak szolgálat ban.

9. A háborus munkarendszer törvény nent fasizta törvényhozást, teljese szüntessék meg.

10. Módosítsák az összes többi tör nyeket demokrata szellemben.

Stroia kimutatta azt is, hogy mindez ket a törvénymódosításokat csakis a ND kormánya hajthatja végre.

Hitler ujra megszólalt!

A nemzeti-szocializmus uralomrajutásának tizenkettődik évfordulóján a német főhadiszállásról szóló a német néphez keserűen és konok megrögzöttséggel. Bizonyára sokáig töprengött, mielőtt rászánta volna magát a megszólalásra. Csak néhány órával ebből jelentették be az eseményt. S feltételezhető, hogy a német nép nem mulasztotta el odaülni a rádió mellé, remélve, hátha elhangzik a Führer ajkáról a bűvös szó, ami megmenti őket a fagytól, nélkülözésektől és a háború többi borzalmaitól.

Ez a bűvös szó — az egyetlen, aminek varázslatos hatása lett volna: a béke — nem hangzott el. Ellenben a fasiszta téboly e megtévesztője újra elmondotta, hogy utolsó lehelletig kitart a német nép mellett és végezni fogja ezután is kötelességét. Vagyis: a német népet továbbra is harcolnia és szenvednie kell a gazfickóért, akik utolsó lehelletükig kitartanak mellette. Azokért, akik utolsó lehelletig védik a fejüket a néptömegekkel, miközben a legvéresebb rémuralmat honosítják meg, hogy a kiábrándult tömegeket féken tartásák.

Az igazán mellékes, hogy Hitler burkolatlan beismerte a vereséget, amikor azt mondja, hogy azért kell folytatni a harcot, mert nem kaphatnak olyan biztosítékokat, amelyeket a szövetségesek betartatának. Tehát, ha volna olyan elfogadható biztosíték, szó lehetne a fegyverletételről. Természetesen a beteges fajgóg ezuttal is kiütözik a legnagyobb háborús bűnös szavaiból, amikor azt mondja, hogy Európának győznie kell Ázsia fölött. Éppen csak azt felejté el, hogy ma a hitleri barbarizmus képviselői azt a bizonyos Ázsiát, — míg az európai humanista szellem legtisztább megtestesítője a Szovjet-szövetség, ahol az emberséges és a tisztviselés örökérvényű eszméi uralkodnak.

A véres kalandnak vége közeleg. Emberről kiméletlen legyilkolói, a pusztulás és fölperzselés bajnokai érzik a végüket. S most a kegyetlen ember gyáva-ságával a fejük fölött megkonduló vészharang hallatára látják, hogy elérkezett a bűnhődés órája s könyörögnek a néphez, hogy védjék meg őket. Mit számít nekik a vérözön, amit előidéztek. Hadd álljanak csatasorba a bűnös és betegek és ontsák ők is a vértüket — minden nap, amivel kitölthetik a felelősségrevonást, nyereséget jelent.

Hitler nagyon jól tudja, hogy a rémítetés az egyetlen eszköz, amivel még harca lehet buzdítani a németeket. Ezért is hirdetik a náci pártvezérek olyan előszeretettel, hogy vereség esetén az ellenfél minden németet kipusztít. És ahol már ez a hírverés is hatástalan, ott közbelépnek Himmler pribékjei és a párttagok. Csak a minap hirdették ki, hogy a náci párt emberei, ha szükségesnek látják, bárhol és bármilyen körülmények között letartóztatásokat eszközölhetnek, házkutatásokat foganatosíthatnak anélkül, hogy írásbeli felhatalmazást kellene felmutatniuk. Eddig — mint a Reuter-ügynökség megjegyezte — csak a Gestapo-nak, a titkos rendőrségnek volt joga írásbeli rendelet nélkül ezt megselekedni. Ma tehát valamennyi náci felhatalommal rendelkezik — és bizonyára él és visszaél ezzel a hatalommal.

Kétségtelen, hogy ma minden német kistábla van azzal az egyetemes felelősséggel, ami alól Németország és a német nép nem vonhatja ki magát. De bizonyára tudnak Churchillnek is az Egyesült Nemzetek — Anglia, a Szovjetszövetség és az Egyesült Államok — nevében elmondott felhívásáról is, amelyben világosan tudtul adta, hogy emberekkel állanak szemben, akik adott pillanatban mérlegelni tudják majd, hogy kit milyen mértékű felelősség terhel. És, hogy a felelősség Hitler esetében mit jelent, senkinek sem lehetnek kétségei. Legkevésbé pedig Hitlernek!

Igy aztán érthető Hitler minden erőfeszítése, hogy a német népet egyre inkább és inkább áldozathozatalra sarkalja. Értendő, miért kéri a német néptől, hogy vállaljon az elvesztett játszma tudatában újabb szenvedéseket, romokat és köny-

Néptörvényszékeket állítanak fel Magyarországon

(Debrecen.) A magyar minisztertanács elfogadta a néptörvényszékek felállításáról szóló törvényjavaslatot. A törvényjavaslat szerint a néptörvényszékek tagjait a helyi politikai szervezetek képviselői alkotják, mellettük fognak működni a kormány által kinevezett jogi képzettségű bírák. A vádhatóságot a népi ügyész fogja gyakorolni. A népbíróságot minden községben felállítják, nagyobb városokban több bíróság fog működni. Valentini Ágost dr. igazságügyminiszter nyilatkozott az új törvényjavaslattal kapcsolatban és többek között kijelentette, hogy népbíróságot előállítják mindazokat, akiknek a legkisebb részük is volt a múltban elkövetett gaztet-

tekben, támogatták a hitleristákat, hazárduló tevékenységet fejtettek ki. Valentini dr. kijelentette, hogy nemcsak a gyilkosok fognak megérdemelt büntetésben részesülni, hanem azok is, akik embertársaikat emberi mivoltukban meggyalázták. A népbíróság hatásköréről szólva azt a felvilágosítást adta, hogy a bíróság bármilyen büntetést kiszabhat, tehát pénzbüntetés és szabadságvesztés mellett jogában áll halálbüntetést is hozni. Kegyelemi tanács is alakul, melynek tagjai a nemzetgyűlés elnöke, vagy helyettese, az igazságügyminiszter, vagy helyettese, és a nemzetgyűlés politikai bizottságának kiküldött tagjai.

A nyugati hadszíntéren elesett Wirzfeld és Winzenhaim

(London.) Eisenhower tábornok főhadiszállásáról jelentették, hogy az amerikai csapatok Monschauteól északra 5 kilométert nyomultak előre. Malmédyltől délre az amerikaiak elfoglalták Wirzfeld városát. Elzászban Colmaról délre az 1. francia hadsereg benyomult Winzenhaim helységbe. Montgomery tábornagy főhadiszál-

lásáról közölték, hogy a Rundstedt-támadás alatt a németek csak foglyokban 50 ezer embert vesztek. Olaszországból felszálló szövetséges bombázók a Pó völgyében vasúti berendezéseket támadtak. Súlyos támadás érte újra a Brenner vasutat is. Zágrábott szintén bombázták.

Közzétették a háborús bűnösök első lajstromát

(București.) A miniszterelnökség hivatalos közleményben hozta nyilvánosságra azoknak a személyeknek a névsorát, akiket mint háborús vétkeseket, vagy az ország romlásáért felelősséggel tartozó bűnösöket bíróság elé állítanak. A közlemény felsorolja az első lajstromon szereplő vádlottakat, akiket az 1945 január 29-én hozott minisztertanácsi határozat alapján letartóztattak, illetve letartóztatásukat megerősítették. A névsoron a többi között a következők szerepelnek: Antonescu Ion, Antonescu Mihai, Pantazzi tábornok, Alexianu tanár, Voiculescu tábornok, Calotescu tábornok, Elefterescu ezredes, Piki

Vasiliu ezredes, Velcu Chirilă ezredes, Cărbunescu Atanasie kapitány, Rădescu, Popescu Dorin, Vidrașcu, Rotescu, Ciocla Anton, Rancea D., Olaru Vasile, Kupfer Romeo, Dogaru Vasile, Hăjeganu Ion, Niculescu és mások.

A háborús bűnösök közül többen az ország romlásáért vétkeseként is vád alá vannak helyezve.

Az ország romlásáért vád alá helyezett névsoron többek között szerepel: Manolescu, Pop Valer, Gîgurtu, Petrovici volt miniszterek, Goga Veturia, Dragoș Titus, Enescu mérnök, Gingold dr., Cuza Gheorghe.

Szövetraktárt és titkos vágóhidat fedezett fel az árelenőrző bizottság

(Brassó.) Az árvizsgáló bizottságok keves hűhóval, de annál több eredménnyel kezdték meg működésüket Brassóban. Nemrég ismertették a polgári bizottságok révén leleplezett „feketetalp”-ügyet. Ma újabb eredményekről számolhatunk be.

A polgári árvizsgáló bizottság értesülései alapján Cucu Alexandru, Brassó város polgármestere kiszállt Berbecaru Dumitru ismert belvárosi divatkereskedő Porond-utcai lakásán, ahol rövid kutatás után az udvaron levő gépkocsiszímben és a lépcső alatti kamrában nagymennyiségű vászon- és selyemáru bukkantak.

Az esetről azonnal értesítették az ügyészséget, ahonnan Matei Aristid ügyész szállt ki Giurescu rendőrbiztos, a városi rendőrség főnökével együtt, akik, miután megállapították a tényállást, az árut elkobozták. Az elkobzott feketeáru értéke hozzávetőleges becslés szerint is meghaladja a húsz millió lejt.

nyeket. Ezért utal oly gyakran a Gondviselésre, hogy miután a csodafegyverek egymás után csodót mondtak, az Eg kegyét juttassa ki győzelmet hozó utolsó csodafegyvernek...

Legújabb jelentés szerint a szovjetcsapatok Berlinton 109 kilométerre vannak...

(K. A.)

A Hitler-beszédről egyébként az alábbi jelentés számol be:

Miután Ley dr., a német Munkásfront vezetője előzőleg kijelentette, hogy Hitler a nemzeti-szocializmus uralomrajutásának január 30-iki évfordulóján nem

mond beszédet, a német rádióállomások váratlanul közölték, hogy esti 11.15 órakor a „Vezér” rádiószózatot intéz a német néphez.

Beszédében Hitler azt fejtegette, hogy „amilyen belső veszély fenyegette Németországot 1933-ban, olyan külső veszély fenyegeti ma”. Miután utalt a nemzeti-szocializmus „érdemeire”, kijelentette, hogy „most saját létünkéről van szó és mindenki szeretetével harcol”. Hitler szerint a nagy államférfiak már elhatározták Németország sorsát. A népet megismerteti elantortitani vezetőitől, mert nem áll módjukban biztosítékot adni a német nép jövő sorsát illetően.

Férjek előnyben

A „Donausender” forrásaiból táplált hazai fasiszta hírverés az utóbbi napokban azzal ijesztgeti magyarjainkat, hogy a hitleri mákony hatása alól még ma sem szabaduló szászok mintájára őket is munkaszolgálatra fogják felhasználni.

A négyesztendős fasiszta elnyomás következtében könnyen rettenő lelkek persze hogy bedőlnek az ámitásnak. Persze, hogy kétségbeesetten kapkodnak fűhöz-fához, hogy a képzelte veszedelemtől már eleve szabaduljanak. Különösen fiatal lányos szülők csapkodnak össze kezüket riadva és a lelkiismeretlen igaztók beszéde nyomán feltámadó nyugtalanságukban felfedezik a mentő horgonyt. Vagy legalábbis azt hiszik, hogy felfedezték.

Mert mi sem könnyebb ügyebár, mint egy lányt férjhezadni? Hogy az a lány csak tizenhat éves, hogy eszéágában sincs férjhez menni, hogy a férjfelölt csak „for mai házasságot” köt, de ezt a „formáságot” borsos anyagi ellenszolgáltatásoktól „ze” zifüggyé, ügyebár az ser mit sem számít?... Fő az, hogy a leányzó férjhezmenjen, nevet, és vallást változtasson és akkor minden rendben van. Akkor „megmentettük” őt.

Attól tartani tehát, hogy bizonyos házassági ajánlkozások, amelyek hirdetés formájában is napvilágot látnak, nem a divattassá vált demokrácia szellemét sugározzák szét, hanem az okatlan riadalom nyomán keletkezett lehetőségekre vezetőket vissza.

Amennyiben száz hölgyekről vagy a mentőangyal fiákról van szó, semmi közünk hozzá. De kemény szavunk van azokhoz a magyar szülőkhez, akik ilyen módon képzelik el leányaik „megmentését” egy képzelte veszedelemtől.

Aki végigfigyelte a Brassóban sorra terjesztett hitlerista hírverést az utóbbi években, az talán emlékszik rá, hogy azok egymás után hazugságnak bizonyultak. Hány-szor engedik meg becsapni magukat bizonyos ostoba magyarok?

Különben, ami az elvitt szászokat illeti, a „Tudor Vladimirescu” hadosztály tagjai megmondhatják, hogyan bántak ott a becsületesen dolgozó emberekkel, akár a hadifoglyokkal is? A megnyugtató választ éppen elégszer megadták a nagy nyilvánosság előtt s most is megkaphatja tőlük akárki.

Azután meg gondolni kell arra is, mi haszna az ifjú hölgynek, aki érdekből valódi vagy formai házasságot köt és meg akarja változtatni nyelvét és lelki berendezkedését? Nem ugyanazon a haszonleső, erkölcsstelen uton jár-e az illető, mint 4 éven keresztül a „Volksgruppe”-sok? Akik ma már nem kellene senkinek, mióta fejest ugortak a Volksgruppe-ba és „vérszerint” németekké léptek elő.

Ezeket nem akarja megmenteni ma senki. Azokat se beszéljük rá maradásra, akik most újabb valótlán, komolytalan, nevetésges rémhírek alapján akarnak kivetközni eddigi mivoltukból. Csak eszükbe juttatjuk, hogy ha valaki egyszer eltávozott egy közösségből, oda nem kívánja majd őket visszafogadni senki.

Merényletet követtek el Ribbentropp ellen?

(London.) Svéd lapjelentések arról számolnak be, hogy Ribbentropp német miniszter ellen merényletet követtek el. A Gestapo számos letartóztatást foganatosított.

A továbbiak során Hitler ismét elővette profétai elhivatottságát és megismételte kedvenc jóslatát Anglia hanyatlásáról. Hitler különben továbbra is csak a fegyverekben bízik és az ellenállás fókuszára buzdítja a németeket, biztosítva őket, hogy „feladatát ő is az utolsó lehelletig fogja teljesíteni a német nép érdekében”. Megdorgálta a Volkssturm tagjait, akik kivonják magukat és a betegeket is felszólította, hogy vegyenek részt a védekezésben. Végül a Gondviseléshez fordult, kérve, hogy ahogyan őt is megmentette az ellene elkövetett merénylet sikalmával, hozza meg a győzelmet is a német néphez.

HIREK

Naptár:

1945. február 2. péntek. A nap 7 óra 27 percet
kel és 6 óra 1 perccel nyugszik. Kat.: Gyertyaszentelő
B. A. Prot.: Karolin. Ort.: Intámp. D-lui. Zaidó.
5705 év, savath hó 19.

Mozgók műsora:

Aro: A Notre Dame-i toronyőr. Astra: Moszkvai
találkozó. (Szovjetfilm.) Capitol: A tengerek urai.
Corso: Egy kislány dalol. Lumina: Kaland jobb
körökben. Redut: Tom Edison. Regal: Mai lányok.

Szolgáltatás gyógyszertárak

Căntărești: a „Căllăghoz”. Căteanu, Hossu-utca 1.
Pénteken: „Minerva”, Joás Imre, Kut-utca 7.

Leningrádtól Berlinig

A világháború kezd történelemmé válni. Sorra következnek a döntő csaták évfordulóit. Most Leningrád felszabadításának első évfordulóját ünnepli Lenin városa. Tíz kilométer választotta el a hitlerista hadsereget Leningrádtól, a Szovjetszövetség második óriásvárosát és Hitler nagyban ígérte, hogy akkor tessék meg a 10 kilométert, amikor akarják.

Leningrád lakói azonban nem akarták. S a dőlőcső rálőhadak ostroma kudarcot vallott egy város népének egységén, töretlenül, hősi akaratán. Ismét bebizonyosodott Tolsztoj halhatatlan mondanása: a háború sorsát egy láthatatlan tényező dönti el: a csanatok szelleme. Itt pedig a csanatok szelleme egybeolvadt az egész lakosság jegyöntött szellemével.

Azóta más nagyváros közelében, ma-holnap falai alatt dörögnek az ostromágyuk: Berlinre került a sor. De már Hitler egyik főkolompósa, Ley der, se tud egyébbel vigasztalódni, mint hogy Berlin után is folytatja a harcot.

Mert Berlin csak az erőszak és a hazugság lelkesítette s ez nem elég ahhoz, hogy egy nép a sorsdöntő és emberfeletti nehézségek közepette szembeszálljon a sorssal.

— A brassói társadalombiztosító kéri az orvosoktól jelentkező tagokat, hogy minden esetben hozzanak íveket is magukkal, mert a társadalombiztosítópénztár íveg hiányában a folyékony orvosságokat nem tudja kiszolgáltatni.

— A falusiaknak még beváltják a 200 lejes ezüstpénzeket. (București.) A pénzügyminisztérium megengedte azoknak a falusi lakosoknak, akik 200 lejes érmeikkel rendelkeznek és adóhátralékuk nincs, hogy a 200 lejeseket a községi adóhivataloknál forgalomban levő pénzre váltsák be.

— Meghurcolt zsidók figyelmébe. A nyugati szertartású izraelita hitközség felhívja a városban és megyében lakó azon vagyontalan és megilletéssel nem rendelkező zsidó férfiakat és nőket — ha idegen állampolgárok is — akiket annakidején Transzisztriába száműzték, vagy politikai okokból börtönökben, gyűjtőtáborokban színlődtek, avagy közeli hozzátartozóik az 1941-es iási-i pogrom áldozatai lettek, hogy jelentkezzenek a hitközség Brassó, Árvaház-utca 31. szám alatti irodájában.

— Dr. Gologan, Brassó volt polgármestere új állásban. A „Scănteia” jelentése szerint Dr. Gologan, aki az Antonescu-uralom ideje alatt hosszú évekig volt Brassó polgármestere, újból kinevezték a brassói Kereskedelmi és Iparkamara vezértitkárává. A lap élesen kikel kinevezése ellen és Dr. Gologan antonescubarát magatartással és egyes szabálytalanságokkal vádolja meg, amiért is az ügyet a Nemzetgazdasági Minisztérium figyelmébe ajánlja.

— A szovjetgyermekek téli szünetje alatt a Szovjetszövetség színházai művészi mesedarabokat tűzték műsorra. A moszkvai Művészszínház például Maeterlinck híres „Kék madár” című darabját adja elő. Ezenkívül valamennyi moszkvai színház ingyen előadásokat rendez a hadbavonultak gyermekei részére.

— Új üzleti zárórák Brassóban. A brassói munkafelügyelőség a következő új zárórarendelést tette közzé: Az élelmiszereket árusító üzletek, mint: szatós, mészáros, hentes, pék, gyümölcs,

70 kilométerre Berlin előtt

Sorra esnek el a német városok

(Moszkva.) Sztalin tábornagy január 31-én, este külön hadparancsában közölte, hogy a Zsukov tábornagy és Malinin vezérezredes vezérkari főnök parancsnoksága alatt harcoló 1. fehérorosz arcvonal csapatai áttörték a német védelmi állásokat Brandenburgban 80 kilométer szélességben és 50 kilométer mélységben.

Az előrenyomuló szovjetcsapatok elfoglalták a Berlintől 120 kilométer távolságra

Landsberg városát. Zsukov tábornagy csapatai bevették még Schwerin, Meseritz, Schwiebus, Züllichau városokat. Az Oderától Brandenburgba 40 kilométerre állnak az előretört hadseregcsoportok. t (Atlantik, titkos német rádióállomás) A szovjetcsapatok Brandenburg területén elfoglalták Zielzig városát, mely 100 kilométerre van Berlintől. és 38 kilométerre Frankfurtól.

(Moszkva.) Sztalin tábornagy január 31-én este 9 órakor második külön hadparancsában közölte, hogy a 3. fehérorosz arcvonal csapatai elfoglalták Kelet-poroszország központi részében Heilsberg és Friedland városokat.

(London.) Legújabb jelentés szerint a szovjet páncélos és gyalogos ékek 70 kilométerre közelítették meg Berlint és Frankfurtól északra elérték az Odrea folyót.

Gheorghiu-Dej nyilatkozata:

A NDA lojálisan együttműködik az Uralkodóval

(București.) Gheorghiu-Dej közlekedésiügyi miniszter nyilatkozatot adott a „Timpul” munkatársának. Kijelentette, hogy a Nemzeti Demokrata Arcvonal azért tekint nélkülölhetetlenül szükségesnek a NDA kormányát, mert az ország létfontosságú kérdéseit egyetlen kormányának sem sikerült megoldania augusztus 23-ika óta. Az ország gazdasági helyzete egyre rosszabbodott és a jelenlegi kormányának sem sikerült elnyerni a Szövetségesek és főleg a Szovjetszövetség bizalmát. Ezenkívül a földosztást és Észak-

dély helyzetét is sürgősen el kell rendezni, nehogy itt is a Moldvához hasonló veszélyes helyzet adódjon elő.

Arra a kérdésre, hogy a NDA kormánya milyen magatartást tanúsítana Mihai királlyal szemben, Gheorghiu-Dej kijelentette, hogy a NDA fenntartja az eddigi lojális együttműködést az ország demokratizálásának és a fasizmus ellen folytatott harc érdekében, mivel elismeri azt a fontos szerepet, melyet Mihai király játszott az augusztus 23-iki eseményekben.

Jegyzéket kell benyújtani a Szövetségesekre sértő tartalmu könyvekről

A brassói rendőrség állambiztonsági hivatala a következő felhívást adta ki: A Brassó város területén működő valamennyi nyilvános és kölcsönytár, iskola nyilvános és magánintézmény köteles legkésőbb 1945 február 2-ig, déli 12 óráig a brassói rendőrség 12 számú szobájában a következőket benyújtani:

Géppel írt jegyzéket a birtokukban levő összes olyan német, magyar és román nyelven írt könyvről, folyóiratról és általában minden olyan nyomtatványról, mely tartalmánál fogva károsan befolyásolja Romániának a Szövetségesekhez

való viszonyát. A jegyzékeknek feltétlenül magukban kell foglalniuk a következőket: A könyv címe, az író neve, a kiadó megnevezése és székhelye, a kiadás időpontja és a birtokukban levő példányok száma. Azok a könyveket és nyomtatványokat, melyeket még nem vontak ki a forgalomból, becsomagolják és megőrzik, míg a letétbe helyező rendelkezés megérkezik. Ugyancsak jegyzéket kötelesek beadni a könyvkereskedők és kiadók is az összes fentnevezett kiadványokról, melyek 1917 évtől kezdődően birtokukban vannak, megjelölve azok példányszámát is.

A MNSZ. hírei

A MNSZ. brassói választmányja a bájlendező bizottsággal csütörtökön, 1945 február 1-én, délután fél 6 órakor együttes ülést tart a szervezeti str. Mareșal Prezan 5. szám alatti székházában.

A MNSZ. brassói szervezete annakidején irodamunka-segítséget kért azon iskolázott magyar fiataloktól, akiknek kenyérszerzését ez nem érinti. Meg kell említeni a nyilvánosság előtt, hogy szép számmal jelentettek segédkerék és nagy hasznára voltak a szervezetnek.

Most a MNSZ. újabb kéréssel fordul a nyilvánossághoz. Hogy az új székház szép és a magyarság igazi otthonává váljék, szükség van az olvasó és a szórakozó termekben hosszú vagy rendezettségű, a könyvtár és irattár részére szekerekre, az ülésteremben székekre, valamint demokrata politikuskokat, írókat művészeket ábrázoló festményekre vagy rajzokra.

A butorokat rövid használatra kérjük. A könyvtár részére szívesen fogadjunk tudományos és szépirodalmi könyveket.

stb. üzletek munkaidéjét délelőtt 8—13 és délután 3—6 órában állapította meg, míg a többi üzletekét reggel 8-tól fél 6 óráig és délután 3-tól fél 6 óráig.

Orvosi hír. Med. univ. dr. Stern Olga orvosi rendelőjét Brassó-Brassó, Calea Victoriei (volt Kut-utca) 9. szám alatt megnyitotta. — Rendel délelőtt 11—1 és délután 3—5 óra között.

A Népi Egység naptárának viszontelárusítóhoz!

Ezuton is értesítjük mindazon bizalmasainkat, akik naptárunkra előjegyzéseiket megtették, hogy az előadásra vonatkozó minden felvilágosítást címükre elküldendő körlevélünkben kapnak meg. Ha lennének olyan érdekeltek, akik levelünket nem kapták volna meg, ezt kiadóhivatalunk naptárossztyálától kérjék.

Azon viszontelárusítóink, akik sepsiszentgyörgyi körzetünkhez tartoznak, legjobban teszik, ha közvetlenül ottani kiadóhivatalunkhoz fordulnak. (Zeke László, Teleki Pál-utca 4. „Dolgozók Szava”. nyomda, telefon 59.).

Egyidejűleg közöljük, hogy a naptár szerkesztési része teljesen készen van, az egyes ívek nyomás alatt állanak és a könyvkötői munka is serényen folyik. A teljes nyomdai munka befejezése február közepére várható. A megjelenési időpont eltolódása részben annak tulajdonítható, és ezt örömmel jegyezzük fel, hogy a tervezett 160 oldal helyett 240 oldalon jelenünk meg.

Az Országos Munkaszövetség hírei

(București.) Az Általános Munkaszövetség vezetését a következőképpen választották meg: Apostol Ch. elnök, Stoica Chivu és Stoia N. alelnökök, Sencovici Alexandru és Anriel titkárok, Florescu Marian pénztáros.

Apróhirdetések

Legkisebb apróhirdetés tíz szóig 150 lej minden további szó 15 lej. Áltáskérésnek 50%, encedmény.

Incatlan, bérlet

Házak, ipari telkek, földbirtokok, parcellák, adás-vételét csak komoly felek részére a régi és megbízható „PROMPT” Ingatlanforgalmi Iroda, Braşov, str. Regele Mihai 20 közvetíti. Telefon 38—91. Felvilágosítás 9—12-ig. Keresk. Kam. bej. sz. 4584/1941. (252)

Munkakereslet, kínálat

Keresek tanulófiút jó családból, fűszer szakmában jártast. Farkas Jenő, Braşov, Hirsch-utca 9. (Volt Coleşa-fizlet.) (395)

Egy tanuló fiút felveszek szabóság-hoz. Turóczy E., Sepsiszentgyörgy, Orf Teleki Pál-ut. 1. (381)

Elsőrendű férfiszabó, nagymunkást alkalmazok. Stoian, Braşov, Piaţa Enescu 13. — Rendőrséggel szemben. (389)

Gyakorlattal bíró, perfekt román magyar gépirónó délutánra 2—3 órai munkát keres. Esetleg irodai munkát is. Cim a kiadóhivatalban. (392)

Felveszek angol munkásokat Puskás szabóság, Braşov, Reg. Carol 4 (391)

Főznitűdő mindenest keresek azonbanra. Braşov, str. Ing. Kertsch 13, föld-szint (d. n. 1—3 között). (394)

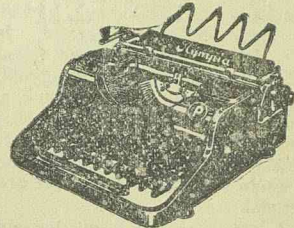
Vétel, eladás

Egy női sielőtény eladó. Braşov, str. Grădiniilor 6 sz. I. em. (388)

Vegetes

Eltűnt a fiam, Orbán József 14 éves, alacsony, sovány termetű, szeptős arcu lakásunkról, Braşov, str. Mihai Viteazul 55, vasárnap délelőtt, Sötétszürke buggyos nadrág, világosszürke rövid kabát hosszú ujjal, kék sisakpával. Aki tud róla, értesítse aggodó szüleit a lakáson vagy a Hess gyár porássa útján. (388)

Todor Ion Jun.

író-címző-számoló-könyvelő-sokszorosító-gépjavitó szakmihelye — új gépek lerakata
BRAŞOV, Str. Reg. Carol 31 (volt „Olimpia”) TELEFON 29-47. — Keresk. Kam. bej. sz. 4728/1941.

Sepsiszentgyörgyön

fogászati műterem

nyit

Mayer M. Csiki-utca 2